

**Plāna Dzimumu līdztiesības
īstenošanai 2012.-2014.gadam 3.4.
punkts „Mazināt darba samaksas
atšķirības starp sievietēm un
vīriešiem”
Situācija Latvijā**

**Dzimumu līdztiesības komitejas
sanāksme
2013.g. 11.decembris**

Profesiju segregācija pēc dzimuma

- Profesiju segregācija pēc dzimuma veicina dzimumu nelīdztiesību darba tirgū
- **Horizontālā segregācija:** vīrieši un sievietes ir nodarbināti atšķirīgās profesijās (inženieris / skolotāja)
- **Vertikālā segregācija:** Sievietes un vīrieši ieņem atšķirīgus amatus tajā pašā profesijā vai profesiju grupā (asistentes/vadītāji)

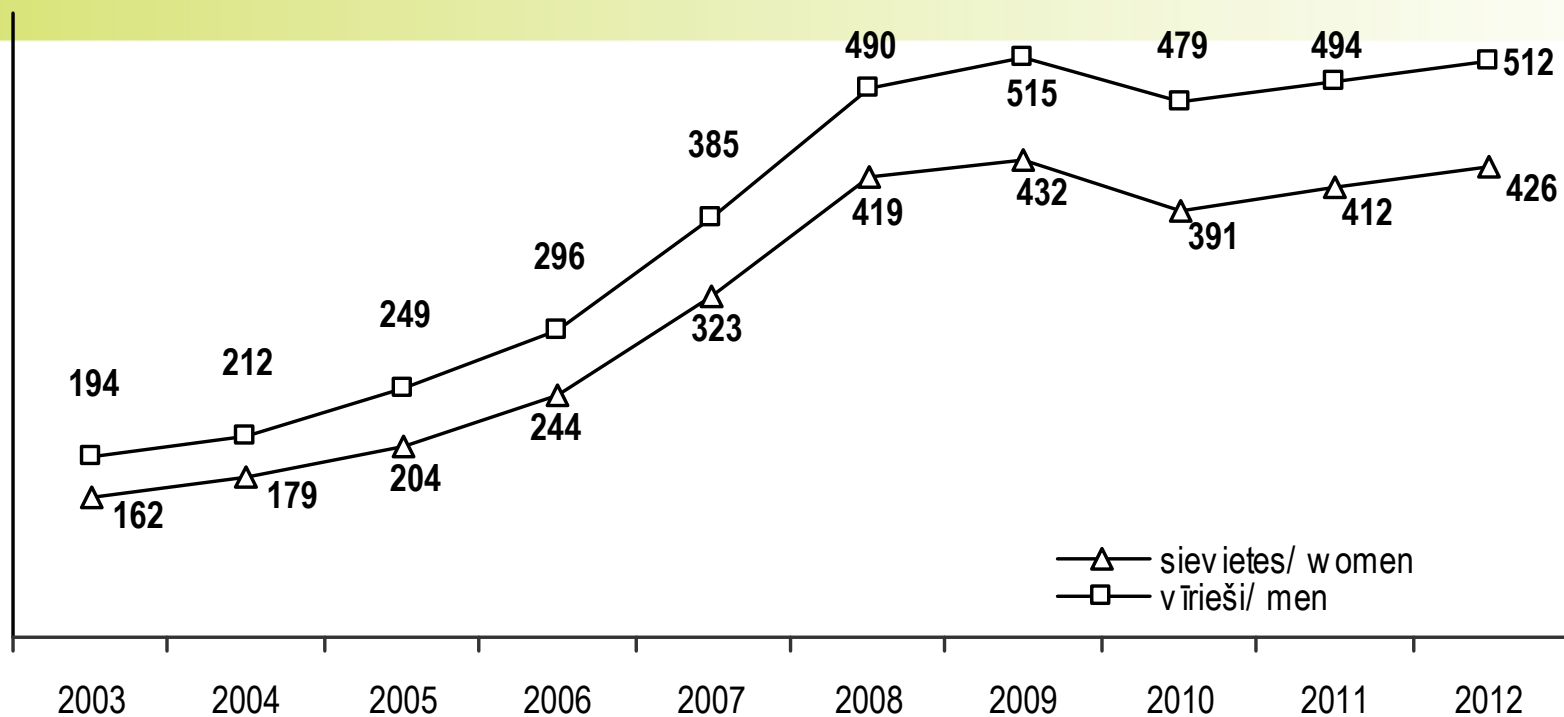

Darbības veids	Vidējā darba samaksa sievietēm (latos, 1.ceturksnī)		Vidējā darba samaksa vīriešiem (latos, 1.ceturksnī)		Sieviešu darba samaksa % pret vīriešu darba samaksu	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Pavisam	412	426	494	512	83.4	83.2
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	375	380	445	448	84.3	85
Būvniecība	424	439	419	432	101.3	101.7
Mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība, auto remonts	336	347	445	475	75.3	73.1
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	273	284	355	374	77	75.8
Transports, uzglabāšana un sakari	447	468	496	530	90.2	88.3
Finanšu un apdrošināšanas darbības	800	846	1277	1394	62.7	60.7
Operācijas ar nekustamo īpašumu; noma un cita komercdarbība	370	380	423	411	87.4	92.3
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	539	556	520	535	103.6	103.9
Izglītība	378	381	469	444	80.5	85.6
Veselība un sociālā aprūpe	410	419	474	496	86.5	84.5

Avots: CSP

STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀ BRUTO DARBA SAMAKSA (1.ceturksnī, latos)

	Vidējā bruto darba samaksā mēnesī, Ls (1.ceturksnī)			
	sabiedriskais sektors		privātais sektors	
	vīrieši	sievietes	vīrieši	sievietes
2011	552	430	470	395
2012	575	441	488	412

Avots: CSP

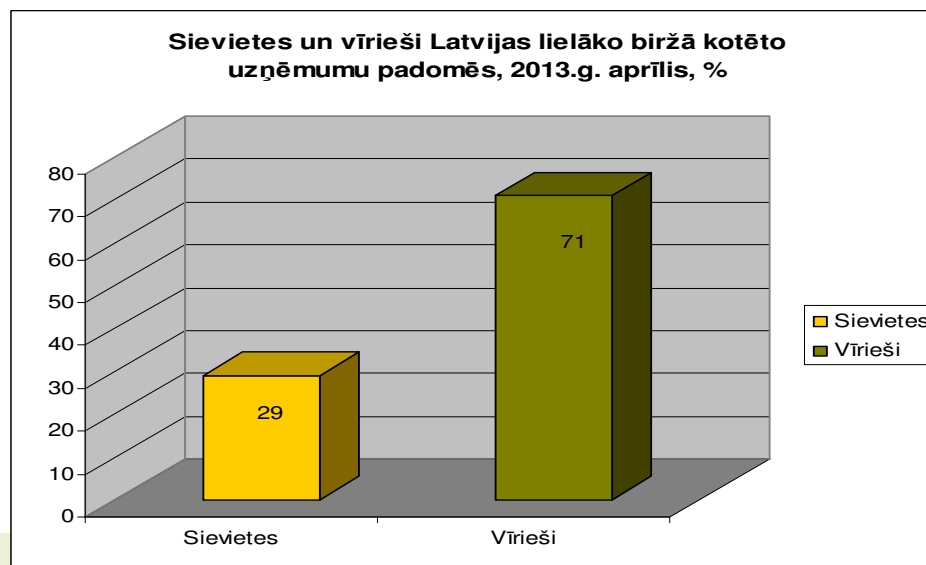
Sievietes uzņēmējdarbībā I

- No visiem nodarbinātajiem iedzīvotājiem 22,7 tūkstoši jeb 5.3% vīriešu un 11,4 tūkstoši jeb 2.6% sieviešu ir darba devēji (vadītāji)
- Nodarbinātie pēc izglītības: nodarbināto sieviešu vidū augstākā izglītība ir 43.4% sieviešu, kamēr nodarbināto vīriešu vidū augstākā izglītība 24.7%
- Uzņēmēji kā par perspektīvām zinātnes un pētniecības jomām interesējas par dabaszinātnēm, inženierzinātnēm un lauksaimniecības zinātnēm
- 57% sieviešu sava uzņēmuma attīstībā ir izmantojušas vai izmanto uzņēmējdarbības atbalsta programmas (apmācības programmas, mentoringa programmas, NVA atbalsta programmas, uc.)

Sievietes uzņēmējdarbībā II

- Lielākais sieviešu īpatsvars uzņēmējdarbībā (48,6 %) ir vecuma grupā no 30-49 gadiem, savukārt vecuma grupā no 50-69 gadiem - 33%
- Sievietes biežāk dibina uzņēmumus ēdināšanas, grāmatvedības un tirdzniecības jomās
- Efektīvo uzņēmēju topā sieviešu īpatsvars nepārsniedz 10%
- Vīriešu kopējās agrīnās stadijas uzņēmējdarbības aktivitātes rādītājs kopš 2010.gada turpina augt, turpretī sieviešu rādītājs pēdējos divus gadus ir samazinājies

leguvumi no jauktajiem kolektīviem un sieviešu lielākas pārstāvniecības vadošajos amatos*

- Darba algu izlīdzināšanās sievietēm un vīriešiem → bērnu un ģimeņu labklājības līmeņa paaugstināšanās
- Netradicionāli & inovatīvi risinājumi
- Loģiskums, apdomība lēmumu pieņemšanā & plānošanā
- Lielāka kārtība, atbildība un disciplīna, sakārtota dokumentācija
- Labvēlīgāks mikroklimats, labāka komunikācija ar klientiem un sadarbības partneriem
- Talantu pilnvērtīga izmantošana

Paldies par
uzmanību!

